

EEN LUIE MILT

Boosaardig blijspel in twee bedrijven

voor zes dames

door

RUUD VAN LING

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **EEN LUIE MILT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **RUUD VAN LING** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

2005 © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,

E-mail: rechten@toneelfonds.be. Telefoon (03)3.66.44.00.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

DORA HENGSELMANS - een kordate en robuuste vrijgezelle dame van achter in de vijftig, begin zestig. Eentje met haar op d'r tanden en een beetje boosaardig van inborst.

ELLA HENGSELMANS - haar iets jongere maar véél dommere zuster. Pas weduwe, in het stuk merken we hoe en waarom.

PAULA VREDEVORST - een bij hun op kamers wonende "freelance secretaresse", die zich met allerlei dubieuze zaakjes bezig houdt, van beleggen in louche ondernemingen tot fraude en oplichting. Ook rond de zestig.

ZUSTER GEERTRUIDA BROEKVAST - directrice van verpleeginrichting "De Laatste Ronde". Zo corrupt als maar zijn kan en er op uit om de aan haar zorg toevertrouwde patiënten volledig leeg te plunderen. Een venijnig wijf in een hooggesloten verpleegstersuniform oude stijl, met een zuinig mondje en een knotje. Zuur.

DINA HENGSELMANS - een alleenstaande nicht van Ella en Dora. Zij is - door allerlei machinaties van deze twee - in het tehuis van Broekvast beland. Of niet? Het stuk leert het ons. Ook zij is achter in de vijftig.

FREDERIKA WINTERBOTTOM - een oude correspondentie vriendin van Dina. Frederika is de dochter van een Canadese vader en een Nederlandse moeder ("oorlogsbruidje") die nu weer contact zoekt met Dina, omdat de moeder van Dina in de oorlog bevriend was met haar eigen moeder. Beide vrouwen zijn samen op hongertocht geweest en hebben de bevrijding van Haarlem door de Canadezen meegemaakt.

DECOR:

Staat bij elke bedrijf vermeld.

EERSTE BEDRIJF

(Decor; een overdadig, protserig ingerichte eetkamer of salon, in felle schreeuwerig aandoende kleuren. Veel koper en kristal (bijvoorbeeld een luchter), rood pluche, kitscherig. Deuren op de achtergrond, maar ook op- en afkomst via de coulissen is mogelijk. Als het gordijn zich opent, zitten Ella en Dora ongemanierd taart te vreten en koffie te drinken. Dora is een matrone: zwaar opgemaakt, veel rinkelende sieraden, hoge hakken (waar ze moeilijk op loopt!) opgestoken haar, opvallende kleding. Ella probeert in alles haar zuster te imiteren, maar het blijft een zwak aftreksel. Zij loopt echter wel probleemloos op hoge hakken)

DORA: *(met volle mond, haar vingers aflickend, koffie s l u r pen d)*
Ah... lekker... Die pruimenvlaai. Ik neem nog een stuk.

ELLA: Dat is je vierde al.

DORA: *(fel)* Nou en? Al was het m'n zeventiende... Pruimenvlaai! O, daar ga ik zo heerlijk van af!

ELLA: *(onnozel)* Van zoveel vlaai val je toch niet af?

DORA: *(een nieuw stuk van de tafel nemend)* Nee Sukkel... Ik VAL er niet van af, ik GA er van af... Lekker naar de wc en zo...

ELLA: *(begrijpend)* Kotsen.

DORA: Nee, p o e p e n!! Van pruimen ga je p o e p e n!! Het laxeert! Dat is het fijne van pruimenvlaai. Je kunt je er helemaal ongans aan eten, en daarna kan je je helemaal leegstorten.

ELLA: *(parrantig)* Je kunt natuurlijk ook besluiten geen pruimenvlaai te eten...

DORA: Het helpt goed tegen m'n hardlijvigheid. Ik zit altijd verstopt.

ELLA: Geen pruimen vlaai eten... spaart tijd, spaart moeite, spaart geld...

DORA: *(ijverig dooretende)* Jij begrijpt er niets van.

ELLA: *(een stuk taart verorberend)* Kersenvlaai is veel gezonder.

DORA: Als ik één stuk kersenvlaai eet zit ik een week op slot. Dan kan ik het wel schudden.

ELLA: *(hoopvol)* Helpt dat?

DORA: Pruimenvlaai, dit helpt. Dan schijnt ik als een reiger. Heerlijk, heerlijk. Maar ik moet minstens vijf stukken opeten.

ELLA: (*sullig*) Er zijn er nog twee...

DORA: (*ze naar zich toe grissend*) Die zijn voor mij! Het is op dokters voorschrift... Medische indicatie. Verplicht!!

ELLA: (*bedrukt*) Die pruimen vlaai is anders brandduur.

DORA: (*strijdlustig, met volle mond*) Ach, wat... Geld genoeg!! Ha, ha!! En daar weet jij alles van!

ELLA: Nog steeds het geld van Dina, zus?

DORA: (*grimlachend*) Juist zusje, nog steeds het geld van Dina. Wees blij dat het zo goed besteed wordt. En Dina zit prima in dat verzorgingstehuis...

ELLA: (*meelevend*) De Laatste Ronde.

DORA: Inderdaad, de laatste ronde.

ELLA: (*angstig*) Da's toch alleen voor terminale patiënten?

DORA: Wat zou dat.

ELLA: Dina zit er al zowat twee jaar!

DORA: Sommige stervensprocessen duren nu eenmaal wat lang.

ELLA: (*een beetje beduusd huilend*) Maar niet Dina mankeerde toch niets?

DORA: (*korzelig, en een beetje in de war*) Èh... Natuurlijk niet. Èh... jawel! Ze had een luie milt... Ja, dat had ze. In een ver gevorderd stadium. Levensbedreigend. En er was ook iets met haar blinde darm...

ELLA: (*verbaasd*) Die was er op haar zeventiende al uitgehaald!

DORA: Zie je wel, heb ik het toch goed... Die miste ze. Nou, en dat in combinatie met haar ongezonde levensstijl...

ELLA: (*bedrukt*) Ze rookte niet en ze dronk niet. En ze wandelde heel graag. Veel in de buitenlucht. Ze liep drie keer per jaar het Pieterpad.

DORA: (*trionferend*) Zie je wel, ze was nog gestoord ook. Wie doet dat nou, drie keer per jaar... Nee, 't is maar goed dat wij ingegrepen hebben en dat ze opgeborgen zit in De Laatste Ronde... Haar afscheid is hooguit een kwestie van dagen...

ELLA: Dat zei je verleden jaar óók al!

DORA: (*schattend*) Pak 'm beet... weken...

ELLA: Maar de dokter...

DORA: (*kortaf*) Dokters weten n iet s van zulke dingen. Die zijn daar niet in g e s p e c i a l i s e e r d. Die willen alles afdoen met een paracetamolletje, da's lekker makkelijk en goedkoop.

ELLA: (*beduusd*) Als jij het zegt...

DORA: (*nadenkend*) Nee... Zuster Geertruide Broekvast zag het meteen, en duidelijk... Dora, zei ze tegen me, Dora, die vrouw is dóódziek.

ELLA: Ja... ze sliep wel veel.

DORA: Dat was van de valium.

ELLA: Wat?

DORA: (*zich herstellend*) Het was net een vale geranium, zo zag ze eruit... Dat bedoel ik te zeggen. En wij kunnen zo'n terminale patiënte hier niet verzorgen... Daar zijn we niet voor toegerust, daar zijn wij niet voor opgeleid. Laten we blij zijn dat mijn oude schoolvriendin Geertruida Broekvast zich over haar ontfermd heeft.

ELLA: (*blij*) Ja, en dat de rechtbank jou tot bewindvoerder benoemde!

DORA: (*droog*) Inderdaad. Maar dat deed ik uit goedheid. Die arme Dina had niemand meer. En toch moest iemand haar belangen behartigen. Dus heb ik me daarvoor opgeofferd. Iemand moet die klus doen. (*neemt nog een stuk vlaai*)

ELLA: (*verheugd*) Maar, dat viel mee, hè Dora?

DORA: (*verveeld*) Ach, dacht ik... Een simpel uitkerinkje... Wat spaargeld... Niet de moeite waard... Een habbekrats... Tot ik haar aandelenportefeuille ontdekte... Ik schrok me rot.

ELLA: (*ernstig*) Een hele last voor haar.

DORA: VIJF MILJOEN!! Van alles had ze... Koninklijke Olie, Heineken, KPN, Schiphol... En alles in de plus! Verschrikkelijk in de plus!! Alleen al aan dividend een ton per jaar!! Kijk, dat vraagt om zorg. Dus ze ligt keurig op zaal in De Laatste Ronde en de AWBZ betaalt alles, want daar heeft ze recht op. En ik beheer haar vermogen.

ELLA: (*blij en nieuwsgierig*) Hoe, Dora?

DORA: (*grinlachend*) Ik vreet het op... èh... ik let goed op. Dat er niets onrechtmatig mee gebeurt en zo... Ik heb er heel veel werk aan. Zuster Geertruida Broekvast brengt mij wekelijks rapport uit. Ach, arme Dina... De arme ziel... Zo helemaal alleen op zo 'n ziekenzaal...

ELLA: (*meelevend*) We zouden haar eens moeten bezoeken. Zal ze leuk vinden.

DORA: (*geschrokken*) Ben je helemaal gek geworden? Wat denk je wel dat zoiets kost... Èh... Ik bedoel: we sturen wel een kaartje over de post. Een bezoek... Dat is veel te druk voor nicht Dina... Het arme mens.

ELLA: (*nadrukkelijk en bewonderend*) En dat je dat allemaal voor niets doet... Uit louter menslievendheid... Ik heb er de grootste bewondering voor. Je zou er een lintje voor moeten krijgen.

DORA: (*snel*) Liever niet... Dat levert niets op. Èh... ik bedoel: daar schiet ik niets mee op. Nee, laat het maar zo. Hoe minder mensen het weten, des te beter het is.

ELLA: (*lief*) Wat nobel van je.

DORA: (*glimlachend*) Zo ben ik nu eenmaal. Neem nog een stuk vlaai, er is genoeg. (*zet zich zelf weer aan het gulzige eten. Er wordt gebeld*)

ELLA: (*timide*) Ik denk dat er iemand aan de deur is.

DORA: (*gepikeerd, likt haar vingers af*) Nou, doe dan open... Je ziet toch dat ik m'n handen vol heb... (*Ella af, komt even later terug met Zuster Geertruida*)

DORA: (*slikvingerend*) Ah, Geertruida... Je komt net op tijd. Er is nog vlaai. Wil je er koffie bij? Slagroom? Tast toe, er is genoeg.

GEERTRUIDA: (*gejaagd*) Nee, nu niet... Ik kom met slechte berichten aangaande Dina.

ELLA: (*angstig*) Gaat het niet goed met haar?

GEERTRUIDA: Èh... Ze is er niet meer.

DORA: (*opgelucht*) O, ze is dood... Eindelijk. De stakker. Als ze maar niet te veel geleden heeft.

GEERTRUIDA: (*radeloos*) Ze is weg!

DORA: (*onverstoorbaar*) Ja, natuurlijk. Cremeren en weg ermee. Wanneer kan dat? Overmorgen? Of is er morgen al plaats? Het gaat allemaal zo vlug tegenwoordig.

GEERTRUIDA: (*nadrukkelijk*) Ik bedoel dat ze echt WEG is!!!

DORA: Ja, dat was te verwachten. Wat gaven jullie haar? Valium, librium, codeïne, morfine... Dat moet een keer succes hebben. Maar Dina was een taaie.

GEERTRUIDA: (*wanhopig*) Opeens was ze verdwenen!

DORA: (*geruststellend*) Ik begrijp het. Het komt altijd tóch nog onverwacht. Het blijft een schok, ook al zie je het aankomen... Zo leeft iemand en ineens... floeps! Gaat het lichtje toch nog plotseling uit.

ELLA: (*angstig, maar bedachtzaam*) Ik vermoed dat de zuster iets anders bedoelt.

GEERTRUIDA: Gisteravond gaven we haar nog haar avondpap... Met drie keer vijfhonderd milligram Librium. Verder daarbij wat Stesolid, een paar tabletten Seresta, wat Oxazepam en een beetje Lexotanil. Allemaal prima middelen, daar krijg je een olifant plat mee, en dat voor drie dagen. Maar ze was wat onrustig. Dus gaven we ook nog wat Atarax en Bromural. Ook niets mis mee. Toen nog wat Nirvanil, een slokje Sanalepsi en tot slot vijf tabletten Sedapon.

DORA: (*tevreden*) Dat noem ik nog eens een cocktail!

GEERTRUIDA: En toen ging ze lekker slapen.

DORA: En ze werd niet meer wakker. Zo gaat dat... èh... zo hoort dat. Wat een mooie dood. Ik teken ervoor. Een zachte, vriendelijke dood. Als leven lijden wordt, komt de dood als een goede vriend.

GEERTRUIDA: (*vertwijfeld*) Ze was weg!

DORA: (*vergenoegd*) Wat wil je.

ELLA: (*ongerust*) Luister nou... Je begrijpt er NIETS van. Ze was WEG !!! Foetsie! Verdwenen! Zo is het toch, zuster Geertruida?

GEERTRUIDA: (*in wanhopige verbazing*) Finaal spoorloos!

DORA: (*komt toch zich zelf*) Wat zeg je me daar?

GEERTRUIDA: (*half zenuwachtig huilend*) Ik zeg het toch?! Ze is verdwenen!!

DORA: (*verbijsterd*) Een lijk dat zoek raakt?

GEERTRUIDA: Ze was helemaal niet dood! Ze sliep alleen heel vast!! Maar vanmorgen was haar bed leeg! We hebben overal

gezocht! Maar geen sporen van inbraak, de deur was op slot, de nachtzuster heeft niets gezien... Ook haar kleren zijn verdwenen, haar handtas, haar papieren... Zelfs haar medisch dossier is zoek, en o... als ze dat vinden... Oh...

DORA: *(bijna krijsend)* Dan leg je zo'n mens toch vast!! Dat doen jullie toch met al die seniele oudjes? Die gaan toch in pyjama aan de ketting?

GEERTRUIDA: *(steeds zenuwachtiger wordend)* Maar dat was bij haar helemaal niet nodig! Een model patiënte. Ze sprak nooit tegen, ze sputterde nooit tegen, ze vond alles best...

DORA: *(grimmig vastberaden)* Nou, daar zijn we dan mooi klaar mee.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto